

var til eneste Behandling forud for det foreliggende Lovforslag, har stillet mig imødekommende, saa vil det jo ogsaa vides, at det særlig stete, fordi man kunde med en vis Ret sige, at da der var givet Stempelfrihed for visse Klasser og Institutioner med Hensyn til en beslægtet Naade at stifte Laan paa, nemlig gennem haandsaaet Pant, var her allerede vist Vejen til noget at udvide denne Stempelfrihed, nemlig til Stempelfrihed for Kautionsbeviser, og for disse endda kun til en begrænset mindre Sum. Det blev ogsaa tilstrækkelig fremhævet ved det Lovforslags Behandling, jeg nu omtalte, at man i det mindste fra min Side kun gif med til det, fordi det kunde indordnes under Loven af 11te Februar 1863. Jeg skal ogsaa henpege paa, at man i det andet Ting, ganske som jeg havde ventet det, allerede over for dette Lovforslag udtalte store Betænkkeligheder, hvorigennem det tydelig, saaledes forekommer det mig i det mindste, fremgik, at man overhovedet havde Betænkkelighed ved at gøre Afvikelser fra Stempelloven gennem specielle Undtagelseslove. Naar man i andre Henseender, nemlig naar der er større eller mindre ny Reformers paa Bane, stræffet sig noget videre og gaar med til Stempelbegunstigelser eller Stempelfrihed og Stempelnedsettelse med Hensyn til Forhold, som ellers efter den nu gældende Stempellov vilde blive behandlet strengere, saa er det, forekommer det mig, noget ganske andet, idet der derved kommer ny Hensyn og ny Forhold under Overvejelse, som ere aldeles forskellige fra dem, der forelode, da Stempelloven af 1863 blev debatteret og vedtagen. Jeg kan altsaa allerede af den Grund ikke andet end fraraade at gøre saadanne specielle Undtagelser fra, hvad der nu er gældende. Men jeg kan, som antydet, heller ikke indrømme, at det er ganske ubetydelige Ofre, der skulle bringes fra Statskassens Side, naar man vilde gaa med til det foreliggende Lovforslag. Det er dog navnlig fra Kjøbenhavn, som ogsaa den ærede Ordfører særlig fremhævede som det Sted, hvor man mest kaldte paa saadan en Lov, at der tilflyder Statskassen betydelige Indtægter, selv gennem disse mindre Huslejekontrakter. Naar man ikke medtager Lejligheder paa eet Værelse, hvor der vistnok ofte slet ikke indgaa nogen skriftlig Kontrakt, men kun ser paa to-Værelsens Lejligheder, altsaa heller ikke tager tre-Værelsens Lejligheder med, hvorefter dog vist mange svarer under 240 Kr. i aarlig Lejendelse, saa vil det vise sig, at der i Kjøbenhavn er omtrent 32,000 to-Værelsens Lejligheder, og disse gennemsnitlige aarlige Husleje udgør efter Kjøbenhavns Statistik 180 Kr. Naar man

altsaa beregner Stempelt paa Kontrakten efter Lejefølgten, saaledes som den ærede Ordfører gjorde, nemlig for 5 Aar, saa vil Staten herigennem modtage en Stempelskifte af 48,000 Kr. Selv om man ikke gaar ud fra saa hyppige Omflytninger, som den ærede Ordfører paapegede, og hvorom jeg ikke kan sige andet, end at de imponerede mig ret meget, men gaar ud fra, at det kun finder Omflytning Sted een Gang om Aaret, vil Statskassen herigennem taabe ca. 40,000 Kr. om Aaret. I Købstæderne vil Tabet selvfølgelig blive meget mindre, dels fordi der ikke er fuldt saa mange smaa Lejligheder af den angivne Art, dels fordi Omflytningerne ikke ske saa hyppigt, og endelig heller ikke Huslejen er saa dyr. Selv der kan Tabet dog vist anslaaes til en 5—6,000 Kr. om Aaret og paa Landet rimeligvis til 1,500 Kr. Det er altsaa dog ikke saa ganske ubetydelige Beløb, Statskassen maatte give Afkald paa, dersom dette Lovforslag blev til Lov. Jeg skal herved ikke komme ind paa Forholdene paa Landet, hvor der jo er Masser af jordløse Huse, foruden almindelige Lejehuse med Jord, men hvor jeg heller ikke tror, der er den Trang til Stede, som her er paapeget, til at saa Stempelfrihed for Kontrakter. Jeg ser altsaa saaledes paa Sagen, at jeg ikke kan anerkende det som en særlig trykkende Byrde for Smaafolk at betale Stempelskifte af disse Lejekontrakter, og særlig ser jeg saaledes paa Sagen, at jeg finder det utilraadeligt at gøre Indgreb i Stempelloven, som værende en systematisk Lov, der burde have saa saa Undtagelser som muligt.

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgfreds). Jeg har tilladt mig at bede om Ordet for at give dette lille Lovforslag, som her foreligger, min varmeste anbefaling. Jeg er de Herrer Forslagsstillere meget taknemmelig for, at de have forelagt Forslaget; thi det er ganske sikkert, at det Forhold, der her peges paa, er et Forhold, hvorved netop de, der ere daarligt stillede i vort Samfund, komme til at svare forholdsvis mest. Det er nemlig ikke alene, saaledes som Ordføreren for Forslagsstillerne fremhævede, Tilfældet, at Arbejderne ofte tvinges til at flytte hyppigt paa Grund af deres Bestæftigelse, men der har efterhaanden udviklet sig Forhold her i Kjøbenhavn — og det gælder rimeligvis ogsaa andre Steder, men det er særlig føleligt her — nemlig, at det er særlig vanskeligt for en Familie med en stor Børneflokk at saa en ordentlig lille Lejlighed. Naar den faar en Lejlighed, og de øvrige Behøvere mærke, at der er for mange Børn, maa den flytte, og saaledes kan en fattig